

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Na fotografii dr. Jiřího Musioly sousoší akademické sochařky Věry Ducháčkové
DĚTSKÉ HRY

ČERVEN - ČERVENEC 1974

Růže

JIRÍ SUMARA

Mezi nemocničními postelemi,
mezi hadičkami,
kterými nám po kapkách
vracejí krev a glukózu,
mezi dvaceti chlapy
jako kmeny vyvrácenými
voní
polorozvitá růže.
Jediná,
nesmírně půvabná
velvyslankyně
života a lásky.

Nová svoboda 23. 3. 1974

25 LET STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÉ ŠKOLY V HRANICÍCH

Při celkové přestavbě našeho školství, zahájené po únoru 1948, došlo i k budování zdravotnických škol podle potřeb socialistické společnosti. Malý počet dřívějších ošetrovatelských škol zdaleka nestačil pro zdravotnictví, rozvíjející se podle zásad jednotné léčebně preventivní péče. K vzdělávání středních zdravotnických pracovníků byly proto k ošetrovatelským školám přičleněny a reorganizovány bývalé odborné školy pro ženská povolání, jež už svým původním zaměřením a náplní nevyhovovaly novým společenským požadavkům. Také bývalá odborná škola pro ženské povolání v Hranicích dostala od 1. září 1949 nový název „sociálně zdravotní škola“ i novou náplň. V učebních plánech se vedle všeobecně vzdělávacích předmětů objevily odborné předměty jako anatomie, patologie, nauka o výživě aj. Škola byla původně dvouletá, řízená ministerstvem školství. Už v průběhu prvního školního roku 1949/50 byl její název změněn na „vyšší sociálně zdravotní školu“ a žákyním umožněno pokračovat ve studiu na některé čtyřleté škole s maturitou. Rozvíjející se lékařská věda a uskutečňování zásad socialistického zdravotnictví vyžadovaly střední zdravotnické pracovníky připravené pro práci ve speciálních úsecích zdravotní péče. Tento požadavek byl realizován stanovením jedenácti oborů středních zdravotních pracovníků. Také hranická škola dostala název „vyšší zdravotní škola“ se čtyřletým studiem oboru zdravotních sester, zakončeným maturitní zkouškou.

Značný nedostatek zdravotních sester si vynutil v roce 1951 přechodné zkrácení studijní doby na tři roky, avšak protože absolventky byly příliš mladé na tak odpovědnou práci, bylo od školního roku 1955/56 studium na zdravotnických školách prodlouženo opět na čtyři roky. Podstatná změna ve vývoji zdravotnického školství nastala od 1. srpna 1953, kdy zdravotnické školy přešly z působnosti ministerstva školství a osvěty do řízení ministerstva zdravotnictví a později byly začleněny do ústavů národního zdraví. Tím bylo zejména umožněno zkvalitnit provádění praktického výcviku žákyň v nemocnicích. Při delimitaci pravomocí z vyšších orgánů na nižší byla zdravotnická škola v Hranicích v roce 1957 převezena do řízení ONV v Hranicích a po stránce hospodářské začleněna do OÚNZ v Hranicích, při územní reorganizaci v roce 1960 do OÚNZ v Přerově.

Od 1. září 1969 došlo v Hranicích k rozšíření zdravotnického školství, když byl otevřen první ročník dvouleté zdravotnické odborné školy pro výchovu a vzdělávání ošetrovatelek jako nižších zdravotních pracovníků.

Mnohokrát se také v průběhu uplynulých 25 let měnily učební plány a osnovy. Všechny tyto změny a úpravy byly vedeny úsilím připravovat pro naše socialistické zdravotnictví dostatek politicky uvědomělých, všestranně vzdělaných a odborně dobře připravených středních zdravotnických pracovníků.

Počátky školy a první období jejího budování od roku 1949 do roku 1964 jsou spojeny se jménem ředitelky Ludmily ZEMANOVÉ. Po celou dobu působení se věnovala plně škole, zvláště se starala o její vybavení, mnoho péče věnovala rovněž domovu mládeže. Dbala také, aby se škola podílela na politickém a kulturním životě města. Sama se věnovala veřejné práci, zejména v ČČK, trvale se zapsala do historie hranického ochotnického divadla, na jehož jevišti vytvořila řadu postav.

V letech 1964–1970 byl ředitelem MUDr. Zdeněk ŽDÁRA, od 1. prosince 1970 řídí školu ředitelka Helena HOMOLOVÁ.

Vedle interních profesorů všeobecně vzdělávacích předmětů a učitelek péče o nemocné a odborné praxe působí ve škole vždy značný počet lékařů jako externích učitelů odborných zdravotních předmětů. Z těchto externích učitelů nutno vzpomenout ředitele OÚNZ v Hranicích MUDr. Antonína ROSÍKA, průkopníka socialistického zdravotnictví na Hranicku. Byl nejen obětavým učitelem, ale i dobrým přítelem a pomocníkem školy.

Nejdéle, nepřetržitě od roku 1949, tedy plných 25 let, působí na škole z inter-

ních profesorů Ludvík Novotný, z externích učitelů prim. MUDr. Antonín Pupík. Žákyně pocházejí po celou dobu trvání školy převážně z Hranic, z Lipníka nad Bečvou, z Přerova a okolí, z obvodu přerovského okresu, ojediněle i z jiných míst Severomoravského kraje. V letech 1955—1962 studovalo ve škole také sedm žákůň řecké národnosti, které přišly z Krnovska.

Ve zdravotnickém školství se důsledně uplatňuje požadavek spojení školy s životem, s praxí. Důležitou součástí výuky je odborná praxe v nemocnici, kam žákyně docházejí pravidelně od roku 1951. K zdokonalení a z kvalitnění odborné praxe přispělo zřízení školních stanic zásluhou vedoucí sestry OÚNZ Květoslavy Kubíkové. Do výchovně vzdělávacího procesu po stránce odborné i ideově politické se přitom zapojuje široký kolektiv pracovníků hranické nemocnice, nejen lékařů a středních zdravotnických pracovníků, ale i ostatního personálu. Žákyně však pomáhají v nemocnici v Hranicích, v Přerově i jinde také o volných sobotách a nedělích a v době hlavních prázdnin a projevují tak pochopení pro aktuální potřeby našeho zdravotnictví.

Stálá pozornost je věnována vybavení školy. Počátky byly dosti nesnadné. Jako první pomůcky pro odborné předměty získala škola z místního muzea rozkládací modely některých částí a orgánů lidského těla. Mnoho péče bylo od počátku vynaloženo na zařízení učebny pro jeden z nejdůležitějších odborných předmětů — ošetrovatelské techniky, nyní nazvané péče o nemocné. Tato učebna svým vybavením připomíná pokoj pro nemocné. Množství pomůcek pro všechny předměty i didaktické techniky v poslední době se pronikavě zvýšilo. Výukové prostory školy jsou v současné době plně založeny na koncepci odborných učeben s příslušnými kabinetů.

Nedílnou součástí školy je domov mládeže, v němž nalézají ubytování žákyně ze vzdálenějších míst. První kroky k zřízení žákovského domova podnikalo ředitelství školy už v roce 1950. Ve školním roce 1951/52 se uvolnil pro účely žákovského domova ředitelský byt přímo ve školní budově, kde bylo ubytováno 16 žákůň čtvrtého ročníku. Brzy však tento domov kapacitou nestačil. Po delším jednání se podařilo získat rozsáhlejší místnosti v budově gymnasia, v roce 1953 přidělil MěstNV v Hranicích zdravotnické škole pro účely domova mládeže dům v Kropáčově ulici č. 2 v pěkném prostředí na nábreží řeky Bečvy. Domov mládeže je vybaven moderním nábytkem a nahrazuje žákyním ze vzdálenějšího okolí po dobu studia skutečný domov. V posledních letech byla značným nákladem obnovena fasáda domova mládeže i školní budovy zásluhou vedoucích hospodářských pracovníků OÚNZ v Přerově, jmenovitě ekonomického náměstka ing. J. Netočného a správce V. Keprdy.

Při výchově zdravotních sester a ošetrovatelek se klade veliký důraz na ideově výchovné působení, jež zasahuje do všech předmětů, do odborné praxe i do mimoškolní činnosti žákůň. Základním úkolem pedagogických a výchovných pracovníků je utváření ideově politických a morálních vlastností žákůň. K tomu je vedle vlastní práce ve vyučování využíváno dalších výchovných prostředků jako jsou přednášky, besedy se zasloužilými pracovníky, členy brigád socialistické práce, vedoucími pracovníky OÚNZ. Žákyně se zúčastňují různých soutěží ideového, uměleckého, odborného i tělovýchovného zaměření, zapojují se do pečovatelské služby, účastní se pravidelně vítání dětí do života na MěstNV, sbírají léčivé bylinky, konají služby zdravotních hlídek při veřejných akcích, v pionýrských táborech apod. Veřejnost zná z prvomájových průvodů pastelové barvy jejich pracovních stejnokrojů. Po celou dobu čtvrtstoleté existence se škola podílí prací svých žákůň i pedagogických pracovníků na zvelebení města. Žákyně se zapojují v jar-ním úklidu, pomáhají v zahradnictví, v zemědělských závodech v okolních obcích. Na všech těchto akcích se výrazně podílí agilní skupina SSM ve škole.

Za 25 let trvání vychovala střední zdravotnická škola v Hranicích 693 zdravotních sester a 82 ošetrovatelek. Absolventky hranické školy najdeme dnes ve velkém počtu v nemocnici a dalších zdravotnických zařízeních v Hranicích, v Pře-

rově, v Lipníku nad Bečvou a ve všech okresech Severomoravského kraje. Mnohé z nich pracují i v jiných zařízeních, zvláště v jeslích a v našich láních, především v Teplicích nad Bečvou. Řada z nich zaujímá vedoucí místa jako vrchní a staniční sestry, některé se uplatnily ve zdravotnických školách jako učitelky péče o nemocné a odborné praxe, několik z nich po vystudování lékařské fakulty pracuje jako lékařky. Naprostá většina absolventek zůstala zdravotnictvím věrna. A to je dobré vysvědčení o výchovném a vzdělávacím úsilí školy. Všichni její pracovníci za vedení ředitelky H. Homolové chtějí i do budoucna vychovávat uvědomělé a odborně zdatné zdravotní sestry a ošetrovatelky pro naše socialistické zdravotnictví.

Ludvík Novotný

VZPOMÍNKY NA POČÁTKY SZŠ V HRANICÍCH

Když mi bylo nabídnuto na terénním cvičení ČČK místo učitelky-instruktorky na nově se rodící zdravotnické škole v Hranicích, byla jsem mile překvapena. Nabídka byla vyřčena samotnou ředitelkou. „Dobře si to rozmysli a přijď se podívat!“ A přece jsem zaváhala, jaké asi budou příští žákyně. Do té doby jsem prošla různými zdravotnickými zařízeními, dokonce jsem byla delší dobu sama pacientkou a byla jsem si vědoma, že služba sestry u lůžka nemocného je velmi těžká a že jen ta sestra, která se pro ni rozhodla svobodně, s láskou, dovede snášet i různé nepříjemnosti, které tato práce přináší. Teprve v druhé polovině srpna 1951 jsem skutečně došla do školy. Pěkná budova, hodní kolegové-profesoři, známá, dnes již zesnulá ředitelka Ludmila Zemanová, upřímná rodina školníkových Pánkových, kolektiv veselých kuchařek rozhodli, že tam prvního září nastoupím.

Na teoretické přednášky pro děvčata mi postačila pro začátek moje učebnice z brněnské ošetrovatelské školy a — jak už jsem řekla — rozličná praxe. Také bílá skříň se plnila pomůckami. Byly to dary ČČK v Hranicích, nově koupené věci, ale chybělo lůžko pro nemocného a noční stolek. Ředitel OÚNZ, také už zesnulý MUDr. Antonín Rosík ochotně slíbil, že nám věnuje z jejich bohatého skladu některé pomůcky. Ochotná paní školníková se nabídla, že mi pomůže. Skladník, který už byl informován, nám vydal ze skladu opravdu nejcennější kusy. Těžká železná, nemoderní postel, k tomu stejně nevzhledný stolek měly být cenným přínosem do nově zařizované demonstrační učebny. Domnívaly jsme se, že je to dobrý vtip. Tato dvě monstra jistě pamatovala Žižkovy bojovníky a mohla stát vedle vozových hradeb a ještě sloužit jako polní lůžko. Nikdy jsem se v životě nevychloubala, ale tenkrát jsem hořela přímo touhou pochlubit se nejen všem oddělením, ale celým Hranicím tím, co jsme získaly. Procházely jsme chodbami a svolávaly sestry, aby se podívaly na muzeální kusy, které jsme zadarmo dostaly. Na rehabilitaci u sestry Metudky jsme si odpočinuly a důstojně jsme vykročily k vrátnici. A tam to skončilo. Čekala nás už krásná postel (poslední typ) s úhledným nočním stolem a nabídka, že nám oba kusy a ještě opěru a další věci přiveze sanitka až do školy. Každé začátky bývají těžké, ale berou-li se s úsměvem, je to snadnější.

Zdravotní sestra musí mít vedle odborných vědomostí a praxe i znalosti zasahující do jiných oborů. I politická průprava byla pro žákyně samozřejmostí. Od rážela se v pěkné spolupráci sesterských kolektivů, v šetření materiálu, přístupu k nemocným a v jiných, zdánlivě samozřejmých drobnostech. A teprve První máje ukázaly, kde je jejich místo.

Nejen abychom se líbily, ale aby si nás všimli, že se umíme jak postavit k lůžku nemocného, tak i vkusně upravit do průvodu mezi ostatní pracující, dlouho před 1. májem se škrabily a skládaly čepce, žehlily modrobílé uniformy, objednaly se stejné bílé sandály. Byl na nás radostný pohled. Mladé sestřičky vesele vykračo-

valy v zástupcích, jedna jako druhá, skromné, a přece důstojné ve své jednodu-
chosti.

Myslím, že to byly právě tyto manifestační průvody, ve kterých si jich všimli
pracující a uvědomili si, co zdravotnická škola pro město a pro naši socialistickou
společnost znamená.

Vilma Propilková-Zbořilová,
první učitelka péče o nemocné a odborné praxe

VEŘEJNÉ UZNÁNÍ GYMNASIU V HRANICÍCH

Dne 29. dubna 1974 převzala delegace hranického gymnasia na SmKNV v Ostra-
vě veřejné uznání ministerstva školství a českého výboru Odborového svazu pra-
covníků školství a vědy za dosažené výsledky v rozvoji pracovní iniciativy v roce
25. výročí Vítězného února. Udělené uznání je oceněním mimořádného pracovního
úsilí kolektivu pracovníků gymnasia za několikaleté období. Po řadu let patřilo
gymnasium z hlediska materiální vybavenosti k nejslabším školám II. cyklu v na-
šem kraji. Počátkem vzestupné tendence bylo období příprav oslav 100. výročí
založení gymnasia v Hranicích, které se staly významnou společenskou i politic-
kou událostí našeho města.

V poměrně krátké době bylo na škole vybudováno ústřední topení, odborná
pracovna chemie, fyzikální posluchárna a laboratoř, jazyková posluchárna, mo-
dernizovaná odborná pracovna biologie, učitelská a žákovská knihovna. Všechny
učebny, kabinety a další místnosti ve škole byly postupně vybaveny novým moder-
ním zařízením. V letošním roce bude dokončena generální oprava budovy školy
s výměnou oken, dveří a nové fasády. Této rovněž materiální vybavenosti bylo
dosaženo zásluhou velmi dobré spolupráce vedení školy se ZO KSČ, ZV ROH a SČ
SSM. Značným přínosem bylo maximální pochopení a pomoc SRPŠ (předsedkyně
s. MVDr. V. Kočí), patronátního závodu Sigma ředitele s. ing. J. Cahela a řady
dalších pracovníků. V rámci zajištění stavební kapacity projevil plně pochopení
ředitel závodu 02 OSP v Hranicích s. V. Vývoda.

Pracovní iniciativa pedagogického sboru se současně promítala také do zlep-
šování výchovně vzdělávacího procesu; pedagogičtí pracovníci usilovali o zkva-
litňování ideově výchovného působení a o zefektivnění vyučovací práce. V čin-
nosti školní i mimoškolní bylo dosaženo řady velmi dobrých výsledků. Rovněž
podíl gymnasia na veřejně prospěšné práci a v oblasti kulturně politické byl
v uplynulém období nemalý.

Udělené veřejné uznání je nejen zhodnocením dosavadního úsilí školy. Je záro-
věň závazkem pro gymnasium, že bude pokračovat v dalším zkvalitňování výchov-
né a vzdělávací práce, a tak naplňovat závěry červencového pléna ÚV KSČ.

Jiří Rehula — Drahošlav Šobora

BEDŘICH SMETANA BYDLEL V ROCE 1852 V HRANICÍCH V DOMĚ čp. 104

Z rukopisného deníku Kateřiny Smetanové, rozené Kolářové, první manželky
Bedřicha Smetany, publikovaného tiskem, je známo, že Smetana navštívil s ní
a se starší dceruškou Bedřiskou v srpnu roku 1852 svého bratra Antonína Smetana
v Hranicích, který tu byl sládkem, a pobýli u něho asi týden. Do Hranic přijeli
z Týna nad Bečvou, kde Smetana byl na dovolené u svého švagra Františka Ma-
tějky, nájemce vrchnostenského pivovaru v Týně nad Bečvou. Jeho manželka Žo-
fie byla sestrou Smetanovou, u nich bydleli trvale i oba rodiče Smetanovi. O po-
bytu Smetanově v Hranicích a o životě rodiny jeho bratra Antonína Smetany

v Hranicích nebylo zatím nic známo. Po prostudování dosud zcela neznámého
archivního materiálu o pobytu Smetanových příbuzných v Týně nad Bečvou
a v Hranicích a o Smetanových návštěvách u nich v roce 1852 a 1854, jehož vý-
sledky otiskuji současně v podrobné studii jinde, jsem zjistil, že Antonín Smetana
nebyl sládkem ve vrchnostenském pivovaru v Hranicích, jak se dosud předpoklá-
dalo, umístěném v starém zámku, dnes již zbořeném, ale měl v Hranicích pronaja-
tý měšťanský pivovar na Horním podloubí v domě čp. 102 (v dnešní ulici Anto-
nina Zápotockého), náležející právovárečnému měšťanstvu. Nevyhovující těsné
prostory měšťanského pivovaru v tomto domě byly kolem roku 1830 značně roz-
šířeny stavbou nové budovy pivovarní v zadní části dvora domu po přikoupení
části dvora sousedního domu čp. 103. Pivovarská budova sahala pak až do uličky
dnešních Pivovarských schodů. Z budovy zbyly podnes jen rozsáhlé podzemní
sklepy.

Antonín Smetana, mladší bratr Bedřicha Smetany, byl původně sládkem v No-
vém Městě nad Metují a pronajal si nejdříve v roce 1849 vrchnostenský pivovar
v Týně nad Bečvou u Lipníka nad Bečvou. Roku 1850 jej však přenechal svému
švagrovi Františku Matějkoví a sám si najal za výhodnějších podmínek od počát-
ku roku 1850 pivovar právovárečného měšťanstva v Hranicích. Jako nájemce pi-
vovaru nebydlel však v budově pivovaru, ale ubytoval se nejdříve v domě čp. 109
(druhý dům na začátku Horního podloubí), v roce 1851 se však přestěhoval do
domu čp. 104, odděleného jen uličkou od pivovaru. Od r. 1848 byl ženatý s Marií,
dcerou mlynáře Josefa Štěpána z Vosíčka. V Hranicích se jim narodil 12. dubna
1850 v domě čp. 109 prvorozený syn Julius a v domě čp. 104 pak 23. února 1852
druhé dítě, dcera Vilemína, již byli při křtu za kmotry švagr František Ma-
tějka s ženou Žofií z Týna nad Bečvou.

Dům čp. 104, v němž Antonín Smetana bydlel, patřil od roku 1850 mladým man-
želům Janu a Josefě Valentovým. Valenta byl cukrář a zařídil v domě cukrárnu.
V přízemí byl cukrářský krám a dílna, v zadní místnosti zvýšeného přízemí cu-
krářský salón. Rodina Valentova bydlela v dvoupokojovém bytě v prvním poscho-
dí budovy s okny do dnešní ulice Antonína Zápotockého, rodina Smetanova v zad-
ním dvoupokojovém bytě prvního poschodí s vyhlídkou do dvora a do Čaputovy
(dnešní Komenského) ulice, na pivovar a Pivovarské schody. V tomto dvoupoko-
jovém bytě (dnes byt pana Josefa Suchánka) bydlel za návštěvy bratrovy rodiny
v Hranicích téměř týden Bedřich Smetana s rodinou, zcela nepochybně v menším
z obou pokojů, stavebně dnes pozmeněných. Kateřina Smetanová si poznamenala
v deníku, že malá Bedřiška (tehdy jeden a půlletá) našla zde konečně v dvoule-
tém bratranci Juliovi společníka pro hry a obě děti si spolu hrály. Sama však
byla v Hranicích stížena kašlem a bolestmi na prsou a třikrát vykašlala krev.
Byly to první příznaky tuberkulózy, již pak roku 1859 podlehl. Je nepochybné, že
Smetana za tohoto několikadenního pobytu navštívil s bratrem oblíbená procház-
ková místa všech Hraničanů v blízkém okolí, lázně Teplice nad Bečvou, svatoján-
skou skálu a proslulou Hranickou propast. Poněvadž Smetana pobýval v Týně nad
Bečvou již od 4. srpna a jeho manželka s dcerou se za ním rozjely až 11. srpna
na jeho žádost po pozvání od Matějkových a rodičů Smetanových, lze předpoklá-
dat, že Smetana navštívil bratra Antonína, kterého měl ze všech sourozenců nej-
raději, v nedalekých Hranicích sám již v prvním týdnu svého pobytu v Týně nad
Bečvou. Po příjezdu manželky s dcerkou se tam vypravili znovu společně, aby se
obě švagrové seznámily a poznaly i své neteře a synovce. Smetana se za pobytu
v Týně nad Bečvou stýkal s učitelem a varhaníkem Josefem Barbířem, je proto
oprávněná domněnka, že i v Hranicích se zajímal o kostelní hudbu a setkal se
s rektorem kůru, učitelem Edmundem Šváčkem. Po několikadenním pobytu v Hra-
nicích vrátil se Smetana s rodinou opět do Týna nad Bečvou, kde se jim okolní
příroda velice líbila, dne 29. srpna 1852 pak odejeli vlakem zpět do Prahy. Anto-
nín Smetana po uplynutí tříleté nájemní smlouvy koncem roku 1852 neprodloužil
nájem měšťanského pivovaru v Hranicích na další tříleté období, ale odebral se

s rodinou do Nového Města nad Metují, kde měl již dohodnut nájem tamějšího pivovaru.

V letošním jubilejním roce 150. výročí narození Bedřicha Smetany bylo by vhodné připomenout krátký pobyt Smetanův v Hranicích pamětní deskou na domě čp. 104, umístěnou vedle dveří vchodu do budovy.

Dr. Boh. Indra

VZPOMÍNÁME Dr. VLADIMÍRA BARTOVSKÉHO

15. června by se dožil sedmdesáti let JUDr. Vladimír Bartovský, hranický vlastivědný pracovník a spisovatel.

Při vzpomínce na něho nemůžeme nevzpomenout i jeho otce Vojtěcha Bartovského, rodáka z Bolevce u Plzně, který přišel v roce 1900 do Hranic jako odborný učitel na českou měšťanskou školu, zřízenou tři roky předtím. Mladý učitel se věnoval horlivě práci kulturní a osvětové. Trvalé místo v hranickém kulturním životě si vydobyl vlastivědnou publikací „HRANICE“, vydanou v roce 1906. Knihou „HRANICKÝ OKRES“ doplnil v roce 1909 řadu obdobných svazků Vlastivědy moravské. Intenzivní činnost přispěla k jeho předčasné smrti 20. března 1910 ve věku necelých 34 roků.

Jeho syn, Vladimír Bartovský, narozený 15. června 1904, již za právnických studií přes značné existenční starosti nastupuje ve vlastivědné práci na cestu svého otce. V roce 1924 vydal za přispění řady odborníků knihu „Hranice, lázně Teplice“, úplně přepracovanou a značně rozšířenou práci svého otce z roku 1906. Publikace je souhrnem tehdejších poznatků o našem městě, přináší statě o jeho historii a místopisu, o poměrech zeměpisných, geologických, přírodopisných, kulturních, hospodářských, dopravních, jazykových, národopisných a zdravotních. Také v Záhořské kronice uveřejnil několik studií.

Po krátké praxi u okresního soudu v Hranicích působil JUDr. Vladimír Bartovský jako okresní soudce v několika městech severovýchodní Moravy, až zakotvil v Ostravě. Přitahovala ho stále literární práce a od roku 1930 se objevovaly v Lidových novinách fejetony a povídky, k nimž mu poskytovala látku jeho soudní praxe. V roce 1936 vyšly tyto povídky o beskydských tulácích knižně pod názvem REKURS jako sedmý svazek edice „Pásmo“ v Opavě s titulním obrázkem akademického malíře Viléma Wunsche. Život tuláků z kraje Maryčky Magdonové, hovořících také jejím nářečím, drobných zlodějíčků, lidí vyždědřených z tehdejší společnosti, končících často tragicky, neposuzuje přísný soudce podle paragrafů, ale vlídný člověk s vřelým srdcem plným soucitu s odstrkovanými a ponižovanými. Prózy Vladimíra Bartovského se vyznačují živým realismem a úspornou, ale podmanivou kresbou postav a beskydské přírody, výraznou řečí s použitím místního charakteristického nářečí.

Těžká srdeční choroba přivedla dr. Vladimíra Bartovského v roce 1952 zpět do rodných Hranic. Po ročním zotavení se vrátil do práce jako právní referent Hranické cementárny. Tři roky složitých právních jednání a dlouhých služebních cest unavily jeho choré srdce tak, že po novém záchvatu nemoci v létě 1955 byl definitivně vyřazen z pravidelné práce. Avšak ani tehdy nesložil ruce v klín. Na žádost MNV se ujal s opravdovou zálibou a láskou funkce kronikáře města Hranic, bohužel stačil zpracovat jen jeden rok 1956. Zaslужným skutkem v této jeho činnosti je také vylíčení zrodu a budování Hranické cementárny.

Své dílo rozmnožil v posledním roce života o barvitý a poutavý obraz dějin n. p. SIGMA, vydaný (bez udání jména autora) v létě 1958 pod názvem „75 let zavedu SIGMA Hranice 1883–1958“.

Zákeřná choroba ho doslovně odtrhla od stránek hranické kroniky, zemřel náhle 5. května 1958. Pro hlubokou lásku k rodnému kraji a městu a pro tichou,

ale obětavou vlastivědnou práci si JUDr. Vladimír Bartovský zaslouží trvalé vzpomínky.

L. Novotný

PRVNÍ MÍSTO ŽÁKOVSKÉ DECHOVKY LŠU

Po úspěšném umístění v okresním a krajském kole soutěžil žákovský dechový orchestr lidové školy umění v Hranicích v ústředním kole celostátní soutěže hudebních oborů lidových škol umění v oboru dechových orchestrů. Ústředního kola dne 11. května 1974 v Ostravě se zúčastnilo celkem 22 orchestrů z celé ČSR s 789 účinkujícími, rozdělených do čtyř věkových kategorií.

Dechový orchestr hranické lidové školy umění soutěžil v kategorii malých dechovek s počtem do 18 členů o věkovém průměru do 15 let. Za řízení dirigenta Josefa Slimáčka přednesli mladí hraničtí hudebníci náročný program sestavený ze skladeb V. Adamského, K. Chvalovského, R. Grubera a O. Kubeše. Úroveň celé soutěže byla jak po stránce technické, tak i po stránce intonační souhry u všech účastníků velmi vysoká. Předností hranického orchestru byla především kultura tónů. Porota v čele s ředitelem konzervatoře v Teplicích v Čechách Metodějem Příkrylem udělila zasloužené dechovému orchestru lidové školy umění v Hranicích první místo. Je to výrazný úspěch a výsledek poctivého úsilí a snahy učitelů oboru dechových nástrojů lidové školy umění J. Slimáčka a St. Borka, kteří vychovávají pro dechový orchestr potřebné mladé hudebníky. Mají pro tuto činnost také plné pochopení a podporu ředitelství školy.

Dechový orchestr lidové školy umění vystoupil potom také 12. května v neděli v Ostravě na koncertu vítězů v uvedené soutěži.

✦
Hranický malíř — výtvarník Jaroslav ŠTĚPÁN, který se 14. dubna dožil padesáti let, byl dne 4. května 1974 na aktivu zájmové umělecké činnosti, který se sešel v Hranicích za účasti zástupců krajského a okresního národního výboru, vyznamenán čestným uznáním školské a kulturní komise ONV v Přerově za významné výsledky v amatérském výtvarnictví. Malíř Jaroslav Štěpán připravuje na podzim letošního roku výstavu svých nových prací.

✦
V Muzeu Moravské brány v Hranicích je zpřístupněna nová expozice „FAJANS A KAMENINA“ s bohatými ukázkami habánské fajanse, lidové moravské a slovenské keramiky, výrobků hranické dietrichštejnské manufaktury na fajans, moravské a české kameniny. Výstavní prostory v budově muzea v Janáčkově ulici č. 1 jsou přístupny vždy v neděli dopoledne od 9 do 12 hodin a ve středu odpoledne od 14 do 17 hodin.

✦
Střední zdravotnická škola v Hranicích pořádá v době od 17. do 30. června 1974 v gotickém sále hranické radnice výstavu k 25. výročí vzniku školy.

✦
Klub filatelistů v Hranicích pořádá pravidelné výměnné schůzky členů a současně schůzky kroužku mladých filatelistů každou druhou a čtvrtou neděli v měsíci od 9 hodin dopoledne v klubu důchodců v Hranicích v ulici Na náspech. V tomto měsíci se tedy budou schůzky konat 9. a 23. června 1974.

PUBLIKACI

promované historičky M. Jaškové, univ. prof. PhDr. L. Hosáka a PhDr. B. Indry

DĚJINY MĚSTA HRANIC (I. díl)

je možno zakoupit na městském národním výboru, odbor školství a kultury, nebo v kanceláři Cestovní informační služby ve Svatoplukově ulici.

Z ČINNOSTI HRANICKÝCH ZAHRÁDKÁŘŮ

Základní organizace Českého ovocnářského a zahrádkářského svazu v Hranicích má 460 členů. Jsou mezi nimi nejen majitelé zahrádek u rodinných domků, ale ve velké míře i majitelé zahrad a zahrádek, bydlící ve státních, družstevních a podnikových bytech ve městě i v sídlištích. Mnoho členů má zahrady i zahrádky nebo i sady na vzdálených místech daleko od svého bytu za městem, kam docházejí nebo dojíždějí často mnoho kilometrů. Žádné potíže neodradí naše zahrádkáře a ovocnáře od lásky k přírodě, budování a tvorbě životního prostředí. Jsou neúnavní ve vytváření hodnot pro lidské zdraví dnes tak potřebných a národohospodářsky důležitých. Ovoce a zelenina je a zůstane trvalou nezbytností lidské výživy. Ale i tvorba životního prostředí je součástí i náplní činnosti zahrádkářů. Výsadbou květin v předzahrádkách, udržováním zeleně na volných prostranstvích přispívají k lepšímu vzhledu města.

Hranická základní organizace má vlastní budovu s klubovnou, administrativní místností, moštárnou a skladem hnojiv a ostatních zahrádkářských potřeb. Styk s členy se uskutečňuje na členských schůzích, konaných aspoň jedenkrát za čtvrtletí. Mimo to se pořádají poradenské dny každé pondělí odpoledne v klubovně. Pro informaci členů a propagaci slouží vývěsní skříňky ve frekventovaných místech města. Členové v jednotlivých obvodech jsou informováni desítkovými důvěrníky o různých akcích a podnicích organizace.

Základní organizace má obsáhlou odbornou knihovnu a odebírá odborné zahrádkářské, zahrádkářské a ovocnářské časopisy. Půjčování se provádí rovněž každé pondělí i příležitostně a při schůzích.

Základní organizace má také komisi kulturní a komisi žen. Komise žen se zabývá záležitostmi zájmovými jako výzdobou místností, přípravou občerstvení při přednáškách, schůzích, výstavách apod. Organizuje také každoročně s kulturní komisí oslavu MDŽ, spojenou se zábavným programem a pohoštěním. Náplní práce kulturní komise je politickovychovná činnost při všech akcích organizace. Již tradičně jsou pořádány každoročně v zimních měsících odborné přednášky a školení. Cyklus přednášek bývá doprovázen promítáním filmů a diapozitivů. Přednášky jsou navštěvovány vždy velkým počtem členů i nečlenů. Kulturní komise organizuje rovněž společné zájezdy členů. Velký úspěch mívá každoroční výstava ovoce, zeleniny a květin.

Pro materiální stránce se organizace stará o zásobování svých členů chemickými přípravky (postřiky), hnojivy, sadbovým materiálem, obstarává na jaře i na podzim ovocné stromky a keře a jiné potřeby pro zahrady a sady. Pro rozvoz a dopravu slouží všem členům fréza s řidičem. Prostřednictvím základní organizace je zajišťován výkup a odbyt ovoce a jiných výpěstků zahrádkářů.

Hranická základní organizace se zapojuje také do plnění volebního programu Národní fronty. V letošním roce 1974 už členové odpracovali podle přijatého závazku 7.790 hodin. Původní závazek bude i letos překročen. V plánu organizace je také navázání spolupráce s mládeží. Pro rozšířenou činnost se plánuje adaptace a rozšíření vlastní budovy přístavbou.

Kulturní komise připravuje tři zájezdy pro poučení členů a navázání odborné spolupráce:

Dvoudenní zájezd ve dnech 26. a 27. června 1974 na trase: Hranice — Šternberk: prohlídka hradu, alpinia zahrádkáře Keclíka, popřípadě exkurze v n. p. Chronor, — Velká Losiny: návštěva šlechtitelské stanice a zámku — Červenohorské sedlo — Dolní Lipová — Jeseník: nocleh. Prohlídka lázní Jeseník — Karlova Studánka — Vrbno pod Pradědem — Bruntál — Hranice.

Jednodenní zájezd dne 15. srpna 1974 do Beskyd: Hranice — Nový Jičín — Frýdek-Místek — Visaláje — Staré Hamry: pomník Maryčky Magdonové — Řečice — Ostravice — Čeladná — Frenštát pod Radhoštěm — Hranice.

Dvoudenní zájezd ve dnech 12. a 13. září 1974 na Slovensko: Hranice — Makov — Sulovské skály — Povážská Bystrica — Nosická přehrada a lázně Nimnica — Trenčianské Teplice — Bánovce — Prievidza — Bojnice: prohlídka ZOO, šlechtitelské stanice a zámku, nocleh. Nitrianské Pravno, Klačov — Fačkovské sedlo — Rájecké Teplice (termální koupaliště) — Žilina — Bytča — Makov — Hranice.

Závazné přihlášky se přijímají v klubovně vždy v pondělí odpoledne.

Na závěr vyslovují hraničtí zahrádkáři přání, aby se zahrádkářství stalo jednou z forem rekreace a využívání volného času. Zahrádkářství přispívá svým všestranným zaměřením k harmonickému rozvoji člověka po stránce fyzické, duševní i mravní. Zahrádkářství vytváří podmínky pro převýchovu našich občanů k socialistickému soužití.

Na vysokém továrním komínu pily n. p. Vojenské lesy a statky za nádražím každoročně už tradičně **hnízdí čapi**. Také v současné době tam můžeme tyto dlouhonohé obyvatele spatřit. V letošním roce si však další čapí rodina našla místo k hnízdění přímo uprostřed města, a to na vysokém komínu na dvoře domu čp. 187 v ulici Československé lidové armády. Členy této čapí rodiny můžeme hlavně zrána potkat i u říčky Veličky.

Základní organizace Českého svazu chovatelů drobného zvířectva v Hranicích pořádá ve dnech 1. a 2. června 1974 pro chovatele a milovníky zvířat výstavu králíků, holubů, drůbeže a exotického ptactva. Výstava v parku kultury v Hranicích bude po oba dny přístupna vždy od 9 do 17 hodin. Návštěvu výstavy mohou milovníci přírody spojit s prohlídkou vzácného stromovi v botanickém parku střední lesnické technické školy v Hranicích, která v tuto dobu pořádá „dny otevřených dveří“.

10 LET SLUŽEB CESTOVNÍMU RUCHU V HRANICKÉM AUTOKEPINKU

Autokempinkový tábor v Hranicích byl sice oficiálně otevřen v roce 1962, ale o poskytovaných službách na přiměřené úrovni se dá hovořit až od roku 1963. V těchto počátečních dobách vlastnila organizace Automotoklubu Svazarmu v Hranicích několik stanů, stanovací prostor a sociální zařízení, a to bylo skoro vše. Se stálým rozvojem cestovního ruchu narůstaly i požadavky na tento tábor. Jak postupně získávala organizace prostředky — a počátky byly obtížné — začali svazarmovci na místě stanového tábořiště budovat autokempink. Postupně narůstaly chaty, recepční budova, samoobslužná kuchyně atd. Nejrozsáhlejší výstavba autokempinku byla zahájena v roce 1971 a trvá nadále s koncepcí rozvoje do roku 1980. Je ovšem třeba přiznat, že sama organizace by nebyla schopna získat potřebné finanční prostředky jen provozem autokempinku v tak krátké době. Vládní výbor pro rozvoj cestovního ruchu poskytuje v posledních letech dotace těm zařízením, kde je chuť do práce u dobrovolných pracovníků a tím je umožněna urychlená výstavba nebo dostavba turistických ubytovacích zařízení. Je třeba si uvědomit, že samotné finanční prostředky by nestačily zajistit výstavbu. Skrývají se za ní stovky a tisíce hodin brigádníků a funkcionářů, kteří se sami o výstavbu starají.

V roce 1973, tj. zhruba za deset let, měl autokempink v Hranicích v chatách kapacitu 112 lůžek. Z toho jen v jediném roce 1973 bylo postaveno 14 chat s úplně novým zařízením se 46 lůžky. V průběhu posledních tří let byly provedeny v autokempinku tyto práce investičního charakteru: oprava vodovodní přípojky položením nového vedení, nové oplocení celého areálu, nové výbojkové

stožárové osvětlení, úprava bezprašného povrchu vozovek v celém areálu, opravy původního zařízení atd. Značná výstavba pokračuje v letošním roce a bude dokončena na jaře 1975: klade se kompletní kanalizace v areálu včetně přípojky až do ulice Sovětské armády, kompletní požární vodovod i s přípojkou pro caravany, provádějí se kompletní plynofikace areálu s přípojkou z ulice Sovětské armády, bude postaven nový zděný jednopatrový objekt pro sociální zařízení, přístavbou bude rozšířena recepce, vybudován dětský koutek aj. Do roku 1980 se plánuje postavení nové zděné recepční budovy i se společenskou místností, přestavba samoobslužné kuchyně, rozšíření lůžkové kapacity, úprava nových stánovacích prostor na sousedním pozemku s odlehčovacím sociálním zařízením, vybudování příjezdové cesty ke stánovacímu prostoru, úprava vozovek a parková úprava. Není toho málo. Jak se tento záměr podaří, to záleží na obětavosti všech funkcionářů a členů organizace.

O opodstatněnosti těchto záměrů hovoří několik čísel z minulého roku 1973. Počet návštěvníků autokempinku každoročně stoupá. V roce 1973 už bylo v kempinku ubytováno 10.608 turistů z celého světa. V tomto počtu bylo 5.224 turistů ze socialistických států, 493 hostů z ostatních zemí, zbytek tvořili naši turisté. Návštěvníci se rekrutovali z 28 států světa, a to z Francie, NSR, Holandska, Belgie, Švédska, Finska, Austrálie, USA, Anglie, Norska, Dánska, Portugalska, Švýcarska, Itálie, Jugoslávie, Skotska, Nového Zélandu, Egypta, Kanady, Rakouska a ze všech socialistických států, nejvíce z NDR. Ve srovnání s rokem 1972 se celkový počet návštěvníků zvýšil o 1.508 osob. Návštěvníci jsou s poskytovanými službami spokojeni, dokladem toho je, že se často do kempinku vrací. Naším heslem je všude a stále čistota, která je výsledkem obětavé práce správce kempinku a jeho pomocníků, kteří služby zajišťují.

I v letošním roce 1974 dále zlepšujeme služby. Doplnujeme vybavení samoobslužné kuchyně, do které jsme zakoupili velkou chladničku, další dva dřezy, plynový sporák a elektrickou pečicí troubu, dále rozšiřujeme recepci, budujeme dětský koutek, rozhlasové zařízení v areálu, dokupujeme sportovní nářadí, zahradní lavice, koše na odpadky atd. V letošní sezóně je autokempink v provozu od 15. května 1974.

Naším záměrem je dostat autokempink v Hranicích na maximální úroveň.

Zdeněk Langer,
předseda Automotoklubu — camp Hranice

POMOC VEŘEJNOSTI PŘI POŽÁRU SOKOLOVNY

Hranickou tělovýchovu a kulturu postihla těžká ztráta, když dne 2. května 1974 vyhořela sokolovna TJ SIGMA Hranice. Požár vypukl mezi 3. a 4. hodinou ranní ve stropě na balkóně a zachvátil brzy celou půdu a střechu nad sálem. Likvidace požáru se zúčastnili příslušníci jedenácti požárních sborů, a to z Hranic, Teplic nad Bečvou, Lipníka nad Bečvou, Nového Jičína, Přerova, Drahotuše, Opatovic, příslušníci vojenských požárních útvarů z Hranic a Lipníka nad Bečvou a podnikových požárních sborů n. p. Meopta z Přerova a Úrxových závodů z Valašského Meziříčí.

Podle informací předsedy TJ SIGMA řed. A. Sedláčka bylo při požáru nasazeno 137 požárních. Na záchranných pracích se podílelo dále větší množství občanů z Hranic, příslušníků TJ SIGMA, příslušníků posádky, členů SNB, pracujících n. p. SIGMA, Hranická cementárna a vápenice, Severomoravských cihelen, Technických služeb města Hranic, učňů a dalších. K provádění asanačních prací ve dnech 2. a 3. května poskytl n. p. SIGMA, HCV, SMC a Technické služby také autojeřáb, bagry a nákladní automobily s posádkami.

Neobyčejně pohotovou iniciativu projevil sloučený kolektiv brigády socialistické

práce na společné mlýnici v n. p. Hranická cementárna a vápenice. Jeho členové na noční směně z 2. na 3. května vyhlásili v novém socialistickém závazku, že vyrobí navíc dvě stě tun kvalitního cementu pro rekonstrukci vyhořelé sokolovny. Současně vyzvali ostatní pracovníky podniku k následování.

Obětavou pomoc poskytuje n. p. Sigma. Jeho pracovníci provedli hned v prvních dnech po požáru prozatímní zastřešení balkónu, aby přízemní místnosti (šatna, vestibul a restaurace) netrpěly deštěm.

Hranická sokolovna byla postavena podle projektu arch. A. Pilce z Přerova. Základní kámen byl položen 12. června 1927, stavba pokračovala rychle a 12. srpna 1928 byla budova slavnostně odevzdána svému účelu. TJ Sigma provedla v posledních letech několik rozsáhlejších oprav a adaptací.

Věříme, že obětavá pomoc, jakou projevila hranická veřejnost při záchranných pracích při požáru 2. května 1974, bude pokračovat při obnově tohoto důležitého stánku hranické tělovýchovy, sportu a kultury.

LN

MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ V HRANICÍCH

Pod heslem „Mír dětem celého světa“ proběhnou v Hranicích v sobotu 8. června oslavy Mezinárodního dne dětí.

Od 9. hodiny bude uspořádáno **radostné dopoledne pro děti v parku kultury**. Na novém dopravním hřišti budou děti soutěžit v jízdě na koloběžkách, trojkolkách, na kolech aj. MěstV SSM připraví pro malé návštěvníky řadu atrakcí o ceny, MěstV SČSP spolu s městským domem pionýrů a mládeže pozve děti k malování na betonové ploše v parku kultury, MěstV Svazarmu zajistí vzduchovkovou střelnici. Současně na střelnici v Drahotuších budou soutěžit družstva starších žáků ve střelbě malorážkou.

Odpoledne od 13.30 se budou řadit pionýři, sportovci v dresech a veselé masky na náměstí Kl. Gottwalda, odkud vyjde ve 14 hodin průvod na stadión TJ SIGMA Hranice, kde pronese k dětem úvodní slovo předsedkyně školské a kulturní komise MěstNV ředitelka Drah. Cyklová. Pak proběhne na stadiónu TJ SIGMA řada sportovních utkání v kopané, odbíjené a v lehké atletice, současně na stadiónu TJ Cementárna se utkají v turnaji čtyři družstva v házené. Oslavy Mezinárodního dne dětí budou tedy letos v Hranicích výraznou propagací tělovýchovy a sportu mezi mládeží.

N

Z MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU

V měsíci dubnu 1974 proběhly v Hranicích **směny Národní fronty**. Zúčastnilo se jich celkem 9.655 občanů, z toho 5.043 mladých lidí. Pracovalo se na 1008 akcích. Účastníci směn vykazali celkem 58.956 hodin a vytvořili dílo v hodnotě 852.400 korun. Je to o více než tři sta tisíc korun více než v roce 1973.

Letošní oslavy 1. máje se vyznačovaly dosud největší účastí: V prvomájovém průvodu kráčelo 19.553 účastníků, v ulicích města bylo dalších asi tři tisíce lidí, takže celková účast byla přes 22.500 osob. V průvodu bylo nesen 208 transparentů a hesel, 69 vlajek ČSSR, SSSR a ostatních socialistických států, 24 červených praporů, 22 zástav a 182 různobarevných hedvábných vlajek. V čele průvodu kráčelo 616 pionýrů, 80 příslušníků SSM, 200 sportovců, 100 studentů SLTŠ a 95 členů Lidových milic. Závěr průvodu tvořilo 42 svazarmovských vozidel, mezi nimi také čtyři automobily z družební motoristické organizace z NDR a 26 alegorických vozů, mezi nimi i vozidla z JZD Jindřichov, Černotín, Drahotuše, Střítež nad Ludínou, Hustopeče nad Bečvou a Skalička.

Lampionového průvodu dne 7. května se zúčastnilo přes tři tisíce osob i přes nepříznivé počasí. V oficiální delegaci při kladení věnců u památníku Družby čs. a sovětských dělostřelců bylo 110 představitelů města, posádky, podniků, škol a organizací Národní fronty.

Dne 19. června 1974 v 15 hodin se uskutečnil v sále Jednotného klubu pracujících na náměstí Klementa Gottwalda **16. řádné plenární zasedání Městského národního výboru v Hranicích** s tímto programem:

1. Zahájení
2. Zpráva o plnění usnesení z plenárního zasedání dne 17. dubna 1974
3. Zpráva o činnosti rady MěstNV za období od 17. 4. do 19. 6. 1974
4. Stav a úroveň poskytovaných služeb a obchodu
5. Plány práce orgánů MěstNV na II. pololetí 1974
6. Diskuse — interpelace poslanců MěstNV
7. Projednání a schválení návrhu na usnesení
8. Závěr, zakončení

ZA SOUDRUHEM VÁCLAVEM VLASÁKEM

14. května jsme se rozloučili v olomouckém krematoriu s plukovníkem v. v. VÁCLAVEM VLASÁKEM, který plný životního elánu a plodného pracovního úsilí, náhle skonal.

Tři přeplněné autobusy a řada osobních vozů dopravily do síně krematoria stovky smutečních hostů. Dva řečníci pronesli u rakve zesnulého smuteční projevy: zástupce okresního výboru svazu protifašistických bojovníků a člen komise výstavby při MěstNV v Hranicích. Jejich procitěná slova loučení a ocenění záslužné práce plukovníka v. v. Václava Vlasáka doprovodily tóny orchestru a ukončily sborové písně „Zasviť mi, ty slunko zlaté“ a „Čechy krásné, Čechy mé“.

Většina přítomných a množství těch, kteří se na kremaci nemohli dostavit, mohli již více než třicet let sledovat bohatou činnost Václava Vlasáka. Mladším, i těm, kteří teprve přijdou, je ji třeba zaznamenat. Václav Vlasák byl za nacistické okupace členem domácího protifašistického odboje a pak od roku 1946, jako důstojník čs. armády dlouholetým funkcionářem Československého svazu protifašistických bojovníků. Během jeho působení mu byla udělena celá řada čestných uznání a medailí. I po svém odchodu do výslužby pracoval stejně obětavě v ČSPB. Po několik let zastával funkci předsedy ZO ČSPB v Hranicích, byl i členem okresního výboru a konečně navržen i za člena ÚV ČSPB.

Již před válkou byl obětavým tělovýchovným pracovníkem. Po roce 1945 se sice pro jiné činnosti neúčastnil práce ve sjednocené tělovýchově, ale v komisi výstavby v Hranicích mohl uplatnit svou původní profesi stavitele, mimo jiné též při stavbách tělovýchovných zařízení. Tělocvična odborného učiliště Sigmy a sportovní areál jsou trvalé pomníky plukovníka v. v. Václava Vlasáka. Zahájení stavby letního koupaliště v Hranicích i účast při dalších pracích jsou rovněž spojeny s jeho jménem.

Dlouholetá obětavá práce, boj za mír a socialistickou společnost postavily Václava Vlasáka spolu s jeho vynikajícími lidskými vlastnostmi po bok těm, kteří se trvale zapsali do dějin našeho města.

Za Sbor pro občanské záležitosti V. DRAGOUN

TAK SLIBUJEME!

V pátek 17. května dopoledne dostalo 188 patnáctiletých děvčat a chlapců v obřadní síni MěstNV v Hranicích občanské průkazy.

Letos byl slavnostní pořad ještě bohatší než v předchozích letech. Podmanivý vzhled starobylého sálu s kyticí na stole v popředí byl sice stejně úchvatný jako při jiných obřadech, ale zvuk elektrofonických varhan se sólem na trubku i básně, trojzpěvy a sborové písně žactva z nižších tříd hranických devítiletek byly obzvláště působivé. Snad to bylo způsobeno i tím, že též vystupování a vzhled nastávajících občanů byly opět o něco důstojnější a svátečnější. A tak to má být.

Každá ze tří hranických devítiletek se dostavila do obřadní síně zvlášť, v předem stanoveném čase. Pozorně vyslechli nastávající občané ČSSR projevy člena sboru pro občanské záležitosti a odpovědného představitele MěstNV. Na jeho výzvu pak vybraný žák přednesl formuli slibu o věrném a důsledném plnění občanských povinností. Shromážděné šiky patnáctiletých odpověděly sborovým „Tak slibujeme!“.

Následovalo předávání průkazů. Každý z nových občanů ČSSR podáním ruky představiteli MěstNV, předsedkyni školské komise, zástupci ředitelství příslušné školy a příslušníků SNB potvrdil přijetí občanského průkazu i svůj slib a poděkoval za jejich blahopřání. Blahopřejné projevy předsedkyně školské komise a ředitelství škol i připomínky příslušníka SNB ukončily slavnostní předání občanských průkazů.

Dozněly jímavé tóny varhan, za poslední skupinou nových občanů se zavřely dveře obřadní síně. Trvale se však vryl do myslí a srdcí patnáctiletých děvčat a chlapců neopakovatelný zážitek vstupu do řad občanů naší socialistické republiky. Slib, daný v pravý okamžik a na pravém místě, zavazuje více než přísaha. Rodiče, vychovatelé i učitelé mohou být klidni, že je naši mladí občané nezklamou. Učitelé a vychovatelé na vyšších stupních škol, mistři a vedoucí na všech pracovištích se na ně budou moci spolehnout. Vždyť slavnostně slíbili, že budou dobrými občany, dobrými pracovníky i bojovníky, oddanými členy socialistické společnosti.

Za Sbor pro občanské záležitosti V. DRAGOUN

NEZAPOMÍNÁME ...

Z pootevřených oken mateřské školy na Struhlovsku zaznívá dětská píseň. Melodie je kupodivu vážná. Děti zpívají o sovětských vojácích: Za naši svobodu životy dali, já bych jim to pověděl, jsem ještě malý ... Po písničce chvíli vyprávějí o vojácích, poslouchají vzpomínky z osvobozování města Hranic. Jak vzpomeneme na ty, kteří za nás bojovali, jak vzpomeneme na naše osvoboditele? Kytíčkou, položenou k památníku, výzdobou ve třídě. A čím ještě přispějeme k oslavám? Dětské ruce se nedočkavě třepetají, hlásí se, nejnetrpělivější caparti vyskakují a volají jeden přes druhého, že budou přece závody!

Správně. Soudruzi z občanského výboru čis. 17 nezapomněli a ve spolupráci se SČSP a Českým svazem žen opět uspořádali tradiční Běh osvobození pro všechny děti ze sídliště Struhlovsko. Nejstarší účastníci této akce mají doma pečlivě uloženo již několik diplomů z kategorií všech věkových skupin. Oblibu Běhu osvobození jistě nejlépe potvrdí slova šestiletého Petra. Při zápisu dětí u startu povídá, že se již nemohl závodů dočkat a pořád se vyptával maminky jestli už je čas, až maminka pohrozila malému nedočkavci domácím vězením, nepřestane-li zlobit. A jak to dopadlo? Ale dobře, mává Péta rukou, nechává si uvázat startovní číslo a slibuje, že bude jistě první. Byl? Snad ano. Kromě malé čokoládové medaile odnášel si domů ze závodů živou vzpomínku na „Opravdový“ sportovní boj všech osmdesáti sedmi přítomných dětí, hrdost na vojáky z místní posádky, které si při jejich pomoci u startu i cíle dobře prohlédl — chce se jim totiž podobat. A vzpomíná, co slyšel o našich osvoboditelích při položení kytice k památníku.

Péťa i jeho kamarádi se rozhodli, že příště určitě přijdou zas. Jen jestli za rok Běh osvobození bude.

Bude, děti, jistě bude! Nezapomínáme.

L. KOLÁŘOVÁ,
Struhlovsko č. 1404, Hranice

PRVNÍ MILIONÁŘ V HRANICÍCH

V měsíci dubnu 1974 proběhla v provozovně ČSAD v Hranicích malá, ale významná slavnost. Za přítomnosti ředitele n. p. ČSAD v Ostravě Ladislava Vaňka, náměstka ředitele závodu ČSAD Zd. Kyrucha z Přerova, vedoucího provozovny ČSAD v Hranicích Oty Tylicha, vedoucího nákladní kolony Jana Černého, zástupců ZO KSČ a ROH a pracovníků provozovny převzal odznak a odměnu ANTONÍN SKLENÁŘ, který jako první řidič hranické provozovny ČSAD ujel milion kilometrů bez nehody.

Řidič Antonín Sklenář pracuje u ČSAD od roku 1952, tedy plných 22 roků. Dlouhá léta provozoval dálkovou dopravu, nyní jezdí s těžkotonážní soupravou. Svou práci vykonává velmi svědomitě a odpovědně, je členem obnoveného kolektivu brigády socialistické práce v nákladní koloně, pracoval jako funkcionář KSČ a ROH a byl už několikrát vyhodnocen jako nejlepší pracovník provozovny i závodu. Za dlouholetou dobrou práci byl již vyznamenán odznakem nejlepšího pracovníka podniku ČSAD v Ostravě. A nyní dosáhl dalšího zaslouženého uznání za absolvování milionu kilometrů bez nehody. V nákladní autodopravě je práce náročná a namáhavá a v hranické provozovně ji vykonává dobrý kolektiv pracovníků, vždý v minulém roce 1973 celá nákladní kolona najezdila 3,5 milionu kilometrů bez nehody. Antonín Sklenář měl na tomto výkonu nemalý podíl. V letošním roce se milionu kilometrů bez nehody blíží další dva řidiči provozovny ČSAD v Hranicích.

LN

V předvečer 29. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou konal se za přítomnosti předsedy OOR Jaroslava Kozla a členů předsednictva OOR, ředitelů podniků, předsedů ZO KSČ a ZV ROH v Přerově pátý **zápis do KNIHY CTI Okresní odborové rady**. Z hranických podniků byly do KNIHY CTI zapsány tyto kolektivy: **komplexní racionalizační brigáda n. p. SIGMA, vedená Fr. Janůlkem, komplexní racionalizační brigáda n. p. SIGMA, vedená J. Zahradníkem, brigáda socialistické práce ze společné mlýnice n. p. Hranická cementárna a vápenice, vedená Josefem Mánkem, brigáda socialistické práce stavební údržby n. p. Hranická cementárna a vápenice, vedená Jaroslavem Čihalem.**

N

BLAHOPŘEJEME JUBILANTŮM

6. 6.	Antonín JUŘICA, Pod Hůrkou	85 let
6. 6.	Antonie HANDZLÍKOVÁ, Leninova ulice	85 let
9. 6.	Antonín DOMES, Máchova ulice	75 let
10. 6.	Marie DRAHOTUŠSKÁ, Tesaříkova ulice	75 let
24. 6.	Jan KLÍMEK, Bezručova ulice	93 let
30. 6.	Marie JÁHNOVÁ, Kpt. Jaroše	75 let

ZEMŘELÍ V MĚSÍCI DUBNU 1974

2. 4.	Teodor Pitner	Bezručova
3. 4.	Antonín Konupčík	Lumumbova
6. 4.	Kristina Lesáková	Hakenova
8. 4.	Růžena Vodičková	Hakenova
9. 4.	Antonín Fröhlich	Struhlovsko
14. 4.	Anna Gatěková	Sklenný vrch
17. 4.	František Horák	Čechova
22. 4.	Karolina Hapalová	Skalní
29. 4.	Marie Kleinová	14. října
29. 4.	Emilie Vývodová	Pod Křivým
30. 4.	Marie Woldánová	Skalní

PROGRAMY KIN

Kino SVĚT:

- 7.—10. V ŽÁRU NOCI
Americký kriminální film, mládeži přístupný
- 11.—13. LĚTAJÍCÍ CLIPPER
Cesta po moři ve společnosti mladých, film mládeži přístupný
- 14.—17. TŘI NEVINNÍ
Kriminální komedie s J. Sovákem ve třech rolích. Film mládeži přístupný
- 18.—20. POSLEDNÍ ADRESA
Lino Ventura v hlavní roli francouzského kriminálního filmu. Film je mládeži nepřístupný
- 21.—24. BEZHlavý JEZDEC
Sovětská adaptace dobrodružného románu Mayna Reina. Film je mládeži přístupný
- 25.—26. FARAON
Polský film podle slavného románu Boleslava Pruse. Film mládeži nepřístupný
Dvojprogram — hraje se v úterý 25. již v 16.00 hodin
27. MACECHA
Drama mateřské lásky a obětavosti. Představení pouze pro členy Klubu přátel sovětského filmu
- 17 a 19.30
28. 6.—1. 7. DIVOKÁ ŘEKA
Film USA, příběh třicátých let. Film mládeži přístupný

Nedělní představení pro mládež — začátky ve 14.30 hodin

9. MOTÝLI
Polský film, pohled do duše dospívajících
16. JÁNOŠÍK
Dvoudílný širokoúhlý film o hrdinovi slovenského lidu. Začátek představení ve 14.00 hodin
23. PITI PITI PA
Francouzský film, v hlavní roli Louis de Funes
30. POMSTA HAJDUKŮ
Odvážní muži hor na zrádných vodách Dunaje

Kino OKO:

- 7.—10. LIDÉ Z METRA
Filmové příběhy z budování první části metra v Praze. Film mládeži přístupný
- 11.—13. ŽLUTÁ PONORKA
Anglický barevný film mládeži přístupný
- 14.—17. MODERNÍ DOBA
Obnovená premiéra slavného filmu Charlese Chaplina. Film je mládeži přístupný
- 18.—20. NADĚŽDA
Sovětský film o mládí Naděždy Konstantinovny Krupské. Film je mládeži přístupný
- 21.—24. URTAIN, KRÁL PRALESA
Španělský film, životní kariéra muže s tvrdou pěstí. Film mládeži přístupný
- 25.—27. MARNÁ LÁSKA
Jugoslávské drama o horách a lidech. Film je mládeži nepřístupný
28. 6.—1. 7. CHUNDELATÝ PES
Veselý příběh o chlapci, psovi a převtělování. Film je mládeži přístupný

Představení pro děti — sobota v 16.00 hodin

8. IVANA V ÚTOKU, český barevný film
15. SALLIO KOUZELNÍK, francouzský barevný film
22. ŽIRAFÁ V OHNI, český film
29. UŽ ZASE SKÁČU PŘES KALUŽE, český barevný film

Každou neděli od 9.00 do 11.00 nepřetržitě program NONSTOP 60!

POŘADY KLUBU DŮCHODCŮ V ČERVNU 1974

Začátek všech pořadů v 15 hodin

3.—7. 6. (pondělí—pátek) ZÁJEZD do Maďarské lidové republiky: Bratislava, Rusovce—Rajka, Győr, Panonhalma, Veszprém, Balatonfüzfő, Balatonszabadi, Siófok, Balatonboglár, Fonyód, Kesztey, Hévíz—Székesfehérvár, Budapest, Estergom, Tabanya, Komárno, Nitra, Trnava. Odjezd v 5 hodin od hotelu Brno.

Středa 12. 6. — Film. beseda: Bitva o Hedviku, barevný film. Sál JKP — I. poschodí, začátek v 15 hodin.

Středa 19. 6. — Osídlování Hranicka, hovoří prof. v. d., Václav Dragoun. Klubovna, Náspey, začátek v 15 hodin.

Čtvrtek 20. 6. 1974: ZÁJEZD: Hlinsko—Rusava, Troják, Hošťálková, Vsetín, Jasná. Přihlášky v klubu důchodců, Náspey. Odjezd v 6 hodin od hotelu Brno.

Středa 26. 6. — Film. beseda: SVĚT OTEVŘENÝ NÁHODÁM, barevný zábavní film. Sál JKP — I. poschodí. Začátek v 15 hodin.

Odpovědný redaktor: Eva Horáková, členové red. rady: prof. Ludvík Novotný, Zdeňka Kosová, Oldřich Lukeš, reg. č. RM 49 — Cena 1 Kčs. — Změna pořadí uvedených v kulturním kalendáři vyhrazena. — Kulturní kalendář města Hranic vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod 11, třída Lidových milců 3.